

15.02.2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

§ 14

Joukkoliikenteen tarjouskilpailu 1/2023 - hankinnan käynnistäminen

TRE:715/02.07.01/2023

Valmistelija / lisätiedot:

Leena Huhtala, Maarit Kaartokallio

Valmistelijan yhteystiedot

Suunnittelija Leena Huhtala, puh. 044 430 9088, etunimi.k.sukunimi@tampere.fi ja joukkoliikenneinsinööri Maarit Kaartokallio, puh. 044 430 9089, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Noora Jalonen, puh. 040 142 4654, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Mika Periviita, Joukkoliikennejohtaja

Päätösehdotus

Käynnistetään avoin tarjouskilpailu bruttokustannusperiaatteella linjojen 80 (Moisio - Haavisto - Vuorentausta - Keskustori), 81 (Asuntila - Hiedanranta), 83 (Metsäkylä - Keskustori), 33 (Mäyränmäki - Keskustori), 35 (Mäyränmäki - Keskustori) ja 6 (Vatiala - Linnainmaa - Sorin aukio) liikennepalveluiden hankkimiseksi.

Tarjouskilpailussa linjoista 80, 81, 83, 33 ja 35 muodostetaan yksi kilpailutuskohde, jonka sopimuskausi on kahdeksan (8) vuotta alkaen 3.6.2024. Linjasta 6 muodostetaan toinen kilpailutuskohde, jonka sopimuskausi on neljä (4) vuotta alkaen 3.6.2024. Molempiin kohteisiin sisällytetään optio sopimuksen jatkamisesta enintään kahdella (1+1) vuodella. Tarjouspyynnössä edellytetään liikennöinnissä käytettävän ainoastaan EU:n puhtaiden ajoneuvojen direktiivin mukaisia käyttövoimia. Linjoilla 80, 81, 83, 33 ja 35 liikennöintiin käytettävien linja-autojen tulee olla sähkökäyttöisiä.

Kokouskäsitely

Suunnittelija Leena Huhtala oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana.

Perustelut

Kohteiden 32 ja 34 hankintasopimukset päättyvät 2.6.2024. Liikennöintikohteella 32 on nykyisellään toteutettu linjojen 80 Haavisto /Asuntila/Metsäkylä – Soppeenmäki – Sorin aukio, 16 Irjala – Tays, Kaupin kampus sekä 32 Hakametsä – Tays, Arvo liikennöintiä, ja liikennöintikohteella 34 linjan 29 (Lamminrahka) – Risso – Finlayson – Rahola liikennöintiä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Bussiliikenteen kilpailutuksissa pyritään riittävän pitkiin liikennöintisopimuksiin, jotta kilpailutusten rytmitys ei tarpeettomasti nostaisi palvelun hintaa tilaajalle. EU:n palvelusopimusasetus (1370/2007 /EY) rajaa bussiliikenteessä sopimuskauden enimmäispituudeksi 10 vuotta.

Kilpailutuskokonaisuuden suunnittelua edelsi Nyssen läntinen linjastosuunnittelu vuosille 2024-2025 (TRE:1358/08.01.01/2022) ja siihen kuulunut asukasvuorovaikutus, jota tehtiin suunnittelun edetessä lähes vuoden ajan 2022-2023. Linjastouudistuksen tavoitteena on yhdistää Nyssen läntisen alueen bussi- ja ratikkaliikenne yhtenäiseksi kokonaisuudeksi sekä päivittää alueen palvelu suunnitellun palvelutason mukaiseksi. Uusi bussilinjasto on tarkoitus ottaa vaiheittain käyttöön vuosien 2024-2025 aikana, ja viimeiset linjastoratkaisut tullaan ottamaan käyttöön, kun raitiotie liikennöi Lentävänniemeeseen asti.

Nyssen läntisessä linjastosuunnittelussa on nähty tarve lisätä ratikan liikennöintiä Hervannan ja keskustan välillä. Ratikan simuloinnissa on Hämeenkadun itäpää osoittautunut haastavaksi ja muuta liikennettä merkittävästi kuormittavaksi. Nykyisellään Hämeenkadun itäpäässä liikennöivät molemmat ratikkalinjat sekä runkolinja 6 (Vatjala-Länsi-Hervanta) ja Pohjois-Tampereen linja 90. Ratikan vuorotarjonnan kasvaessa on ratikkaliikenteen sujuvuuden takia nähty tarpeellisena vähentää muuta joukkoliikennettä Hämeenkadun itäpäästä.

Myös Tampereen henkilöratapihan kehittäminen (TAHERA-hanke) tulee ajankohtaiseksi uuden liikennöintikauden aikana. TAHERA-hankkeessa tullaan uudistamaan Tampereen henkilöratapiha, mikä tulee vaikuttamaan merkittävästi Nyssen liikennöimiin linjoihin Koillis-Tampereelta. TAHERA-hankkeesta ei ole vielä tehty toteuttamispäätöstä, mutta hankkeen tavoitteena on käynnistää työt vuoden 2024 aikana. TAHERA-hankkeen lisäksi Tampereen kaupunki yhdessä Pirkkalan kunnan kanssa on tehnyt seudullista raitiotien hankesuunnitelmaa Pirkkala-Linnainmaa välille. Hankesuunnitelman valmistumisen jälkeen Tampereella ja Pirkkalassa tehdään päätös toteutussuunnitteluun ryhtymisestä keväällä 2023. Mahdollinen rakentamispäätös raitiotien rakentamisesta saattaisi olla Pirkkalassa ja Tampereella ajankohtaista loppuvuodesta 2024, jolloin rakentaminen ajoittuisi vuosille 2025-2028. Mahdollinen raitiotien jatko Linnainmaalle tulee vaikuttamaan myös Nyssen linjoihin Koillis-Tampereella sekä Kangasalan länsiosissa.

Nyssen läntisessä linjastossa vuosille 2024-2025 suunnitellaan Ylöjärvellä isoja muutoksia Tampereen yhteyksiin. Nykyisellään linjalla 80 tarjotaan Ylöjärven jokaiselle kolmelle haaralle Haavistolle, Asuntilaan sekä Metsäkylään arjen ruuhka-aikoina 30 minuutin välein vuoroja, ja muina aikoina noin tunnin tai puolentoista tunnin välein. Uudessa linjastossa linjalla 80 tarjotaan Haavistolta vaihdoton yhteys Tampereen keskustaan Vuorentaustan ja Lielahden kautta maanantaista lauantaihin 30 minuutin välein ja sunnuntaisin tunnin välein. Linjalle 80 liikennöintiin arjen ruuhka-aikoina vaaditaan neljä (4) linja-autoa. Linjaa 81

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

liikennöidään päivittäin 15 minuutin välein Asuntilasta ja tarjotaan vaihtoyhteys joka toiseen Hiedanrannasta lähtevään ratikkaan. Linjalle 81 vaaditaan viisi (5) linja-autoa. Kilpailutettavan liikennöintisopimuksen ensimmäisessä vaiheessa linjaa 81 liikennöidään harvemmallalla vuorotarjonnalla Tampereen keskustaan, mutta raitiotien liikennöinnin käynnistyessä Hiedanrantaan linjaa liikennöidään parannetulla vuorotarjonnalla liityntäliikenteenä ratikalle. Lisäksi linjalla 83 mahdollistetaan Metsäkylästä vaihdoton yhteys Tampereen keskustaan maanantaista lauantaihin 30 minuutin välein ja sunnuntaisin tunnin välein. Linjan 83 liikennöintiin vaaditaan kolme (3) linja-autoa.

Nykyisen liikennöintikohteen 34 linjan 29 (Lamminrahka) – Risso – Finlayson – Rahola reittiä tullaan Nyssen läntisen linjastosuunnittelun vuosille 2024-2025 mukaan muuttamaan Länsi-Tampereella, ja lisäksi nähdään tulevaisuudessa tarpeelliseksi kehittää liikennöintiä Koillis-Tampereella ja Kangasalla. Kilpailutettaviin liikennöintisopimukseen sisällytetään aina reitin ja ajomäärän muutosmahdollisuuksia sopimuskauden aikana, mutta sekä tarjoajien että tilaajan näkökulmasta on mielekkäintä kilpailuttaa liikennekokonaisuuksia, joissa ei ole tarpeen toteuttaa isoja rakenteellisia muutoksia. Näköpiirissä olevien linjastomuutostarpeiden vuoksi linja 29 ei ole sopiva linja kilpailutettavaksi tällä hetkellä. Linjan 29 kilpailuttamisen sijaan ehdotuksena on kilpailuttaa linjoja, joissa reittiä tai palvelutarjontaa ei tulla merkittävästi muuttamaan isoista hankkeista huolimatta.

Ehdotuksena on kilpailuttaa liikennöintiä linjoille 33 ja 35 Mäyränmäki – Keskustori sekä nykyisestä linjasta lyhennetyille linjalle 6 Vatiala – Linnainmaa – Sorin aukio. Linjoja 33 ja 35 liikennöidään Keskustorilta Lahdesjärven ja Vuoreksen kautta Mäyränmäkeen arjen ruuhka-aikoina 20 minuutin välein ja arjen keskipäivällä 30 minuutin välein. Linjoja 33 ja 35 liikennöidään niin, että linja 33 liikennöi aamulla Keskustorilta Mäyränmäkeen ja linja 35 liikennöi aamulla Mäyränmäestä Keskustorille. Iltapäivällä liikennöintisuunnat vaihtuvat päinvastaisiksi. Linjojen 33 ja 35 liikennöintiin vaaditaan kolme (3) linja-autoa. Linjaa 6 liikennöidään Vatialasta Linnainmaan kautta Sorin aukiolle arjen ruuhka-aikoina 10 minuutin välein sekä arjen muina aikoina ja lauantaisin 15 minuutin välein sekä sunnuntaisin 20 minuutin välein. Linjan 6 liikennöintiin ruuhka-aikoina vaaditaan yhdeksän (9) linja-autoa.

2.8.2021 astui voimaan laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista (740/2021). Lain vaatimukset ylittäen Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan vuosien 2022-2025 hankintalinjausten mukaan kaikissa Nyssen bussiliikenteen kilpailutuksissa hyväksytään pääsääntöisesti vain EU:n puhtaiden ajoneuvojen direktiivin mukaiset käyttövoimat. Laki edellyttää lisäksi Tampereen kaupungin joukkoliikenteen toimivaltaisena viranomaisena varmistavan,

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

---

että ensimmäisellä valvontajaksolla 2021-2025 vähintään 15 % ajoneuvoista on kokonaan päästöttömiä. Käytännössä kokonaan päästötön linja-auto tarkoittaa tällä hetkellä akkusähköbussia

Kilpailutettava hankinta jaetaan kahteen kohteeseen ja tarjouskilpailu ratkaistaan kohteittain kokonaistaloudellisen edullisuuden (hinta ja laatu) perusteella. Linjojen 80, 81, 83, 33 ja 35 kilpailutuksessa esitetään edellytettävän uudet sähkölinja-autot, ja linjan 6 kilpailutuksessa sallittavan käytetyt linja-autot ja vaihtoehtoisina kaikki puhtaiden ajoneuvojen direktiivin mukaiset käyttövoimat. Uusien linja-autojen mahdollisesta saatavuusongelmasta johtuen sallitaan käyttöönnotossa viive 31.12.2024 asti. Autopäiväkorvausta vähennetään 10 % siltä ajalta, kun ajetaan korvaavalla kalustolla (puhtaiden ajoneuvojen direktiivin mukainen käyttövoima vaaditaan). Molemmissa kilpailutuskohteissa laatupisteitä on mahdollista saada seuraavista osaluista: 1) Asiakastytyväisyysmittausten tavoitetason asettamisesta korkeammalle tasolle, 2) Sitoutumisesta ajamatta jäävien vuorojen raportointiin ennen lähtöaikaa silloin, kun perumistarve tiedetään ennakkoon. Lisäksi linjojen 80, 81, 83, 33 ja 35 kohteessa laatupisteitä voi saada 3) Linja-autojen sisä- ja ulkotilojen perusteellisesta kunnostamisesta 5-6 vuoden käytön jälkeen, ja linjan 6 kohteessa 3) Kaluston iästä (käyttöönottovuosi 2019-2024).

Tiedoksi

Tuomi Logistiikka Oy/Antti Mustalahti, KAPA/Joli Juha Kortteus, Ylöjärven kaupunki/Kirsi Riihioja, Kangasalan kaupunki/Tuomas Kähkönen

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 21.2.2023 kaupungin internetsivulle www.tampere.fi.

Päätös on lähetetty sähköisesti 20.2.2023.

Muutoksenhakuviranomainen

Päätökseen ei voi hakea muutosta.

Tampere
20.02.2023

Noora Jalonen
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Muutoksenhakukielto

§14

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)